

- كامل مصطفى شبيبي - ٣٢٥/١٣
 كتاب التوحيد - ٢٤٧/٤
 كتاب التوحيد والمسترشد - ٢٣٤/١٩
 كتاب الجامع - ٢٤٧/٥

" ل "

- لسان العرب - ٣٢٥/٢٢
 لطاعف المغارف - ٣٢٥/٢٤

" م "

- ماشر الابرار في مجلات جواهر الاخبار - ٣١٦/١٥
 المجالس السنوية في مناقب و مصايب العترة النبوية - ٣٢٥/٢٦
 المجدى في النسب - ٣١٦/١٣

المجد - ٣٢٦/١

المتحف العراقي - ٣١٤/١٨

مختصر اخبار الخلفاء - ٣٢٦/٥

المختصر في اخبار البشر - ٣٢٦/٢

مروج الذهب - ٧/سيزده

المسترشد - زا/٢٣

المسترشد في امامه على بن ابيطالب - ٣٢٦/٩

مسند امام زيد - ٣٢٦/١١

مصباح العلوم في معرفة الحى القيوم - ٣١٦/١٦

مطلع البدور و مجمع البحور - ٣١٦/١٨

المعارف - ٣٢٦/١٣

معالم العلماء - ٣٢٦/١٥

معجم البلدان - ٣٢٦/١٨

معدالدراسات - ٣١٤/٢

مقالات الاسلاميين و اختلاف المصلحين - ٣٢٦/٢٢

مقالات الاسلاميين - زا/١٦

- المقالات و الفرق - ٣٢٦/٢٥
 مقاتل الحسيني - ٣٢٧/١
 مقاتل الطالبين - ٣٢٧/٢٠
 مقتل الطالبين - ٣٢٧/١٣
 مقدمه ابن خلدون - ٣٢٧/٦
 مقدمه في التاريخ الاقتصادي العربي - ٨/٣٢٧
 ملل و نحل - ٢٤٣/١٦
 مناقب آل أبي طالب - ٣٢٧/٣
 المنتخب والثاقب - ٢٣٤/١٦
 المنزله بين المنزلتين - ٢١٦/٢١
 الموعاظ و الاعتبار بذكر الخطوط والآثار - ٣٢٧/١٦

" ن "

- نبذة من كتاب تاريخ الخلفاء - ٣٢٧/١٨
 نبيله عبد المنعم - ٩/بيست و دو
 نبيه امين فارس - ٣٣٥/١٥
 النجوم الزاهرة في ملوك مصر والقاهرة - ٣٢٧/٢١
 نزهه الانظار في ذكر الاعمه الزيديه الاطهار - ٣١٦/٢٤
 النص و الاجتهاد - زا/١٤١
 نهاية الارب في فنون العرب - ٣١٦/٢٧

" و "

- الوافي بالوفيات - ٣٢٧/٢٣
 الوعده والوعد - زا/٢٦
 وفيات الاعيان - ٣٢٨/١
 وقعة صفين - ٣٢٧/٤

" ه "

- الحاديه - ٢/٣٢٥

منابع و مأخذ

مؤلف در پایان به ذکر شرح کلی همه مصادر و منابع کتاب پرداخته که ما در اینجا
فسرده آنرا در اختیار خوانندگان گرامی قرار میدهیم .
همچنین لازم به تذکر است که در متن اصلی، شرح کلیه منابع و مأخذ کتاب
بر اساس نام مؤلفین آورده شده بود که ما به جهت سهولت دست یابی، آنرا بر اساس
حروف الفبایی کتابها ، در پنج بخش به ترتیب زیر آورده ایم .

- ۱- کتب خطی
- ۲- کتب عربی چاپی
- ۳- کتب عربی تعریف شده (به عربی ترجمه شده)
- ۴- کتب فارسی
- ۵- کتاب آلمانی و انگلیسی

" ی "

الیاده العربیه و الشیعه و الاسرائیلیات - ۳۳۰/۱۳
الیمن البلاط السعیده - ۳۲۸/۶
الیمن و حضاره العرب - ۳۲۸/۸

- ٩- **بلغ العرام في شرح مسلك الختام** ، نوشته : حسین بن احمد مرعشی متوفی ١٣١٨ هـ . که نسخه ای از آن در کتابخانه المتحف العراقي تحت شماره ١٨٥٣ موجود است .
- ١٠- **تاریخ البرق الیمانی فی الفتح العثماني** ، به قلم : قطب الدین بن علی الدین صنفی که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ٤٨٤ در بخش عقاید تیمور موجود است .
- ١١- **تاریخ صناعة الیمن** ، به قلم : احمد بن عبدالله بن محمد رازی ، متوفی ٤٦٥ هـ که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ٥٣٢٨ در بخش تاریخ موجود است .
- ١٢- **تحفةُ الزهار و زلال الانهار فی تسمیتهِ الائمهِ الاطهار** ، تالیف : السيد الشامان بن شدقم ، که تا سال ١٥٨٨ هـ زنده بود ، و نسخه ای از آن در کتابخانه "المتحف العراقي" به شماره ١٣٨٢ موجود است .
- ١٣- **تنبیه الغافلین عن مقاتل الطالبين** ، به قلم : ابو سعد حسن بن کرامه جشمی بیهقی ، متوفی ٤٩٤ هـ . که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ٢٧٦٢٢ در بخش علم کلام موجود است .
- ١٤- **الحدائق الورديه فی مناقب الائمهِ الزيدية** به قلم : حمد بن احمد یمانی متوفی ٦٥٢ هـ . در دو جلد در کتابخانه المتحف العراقي "ابن حاتم احمد بن حمدان رازی" ، متوفی ٣٢٤ هـ . که نسخه ای از آن در "معهد الدراسات الاسلاميه" بغداد به شماره ٤٨٤ در بخش عقاید تیمور موجود است .
- ١٥- **رساله فی الفرق الاسلاميه** ، تالیف : محی الدین دبس ، متوفی ١٣١١ هـ که نسخه ای از آن در کتابخانه "دارالکتب المصريه" به شماره ٤٨٤ در بخش عقاید تیمور موجود است .
- ١٦- **الزینة** ، بقلم : ابو حاتم احمد بن حمدان رازی ، متوفی ٣٢٤ هـ . که نسخه ای از آن در "معهد الدراسات الاسلاميه" بغداد به شماره ٥٩٩ موجود است .
- ١٧- **الشمس المنیره و تنویر البصیره فی اصول الدين** ، نوشته : مهدی بن هادی مهدی بن هادی زیدی که نسخه ای از آن در کتابخانه شهرستانی کاظمین به شماره ٥١ موجود است .
- ١٨- **عمدة الاكياس** ، بقلم : ابن صلاح شرفی ، که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ١٨٣ در بخش عقاید تیمور موجود است .

كتب خطى :

- ١- **اخبار العباس و فضائله و مناقبه و فضائل ولده و مناقبهم** : که یک نسخه آن در "معهد الدراسات الاسلاميه" بغداد ، به شماره ١٦٧٩ موجود است .
- ٢- **الارشاد الهادى الى منظومة الهادى فى عقاید الزیدیه** ، نوشته : الهادى ابراهيم المفضل بن الوزير ، متوفی ٨٢٢ هـ . که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ٥٨٧ در بخش "عقاید تیمور" موجود است .
- ٣- **الاساس فی علم الكلام عند الزيديه** ، نوشته : قاسم بن ابراهيم الرسي ، متوفی ٢٤٦ هـ . که نسخه ای از آن در دارالکتب المصريه "باشند" در بخش "عقاید تیمور" موجود است .
- ٤- **أصول العدل والتوحيد** ، تالیف : قاسم بن ابراهيم الرسي ، متوفی ٢٤٦ هـ که نسخه ای از آن در کتابخانه متوكليه صنعا موجود است ، که نسخه عکسبرداری شده آن در دارالکتب المصريه به شماره ١٦٧ در بخش "علم الكلام" می باشد .
- ٥- **انباء ابنالزمن فی تاريخ الیمن** ، نوشته : اسماعيل بن احمد بن علی على المتوكلى که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ١٣٤٧ در بخش تاریخ موجود است .
- ٦- **أنساب الأشراف** ، نوشته : احمد بن يحيى بلاذري ، متوفی ٢٧٩ هـ . که نسخه ای از آن در "معهد الدراسات الاسلاميه" بغداد به شماره ١٦٣٦ موجود است .
- ٧- **أنساب الطالبيين** : که نسخه ای از آن در کتابخانه المتحف العراقي به شماره ١٥٧٥ موجود است .
- ٨- **البساط** ، به قلم : حسن ناصر الحق الاطروش ، متوفی ٣٥٤ هـ که نسخه ای از آن در دارالکتب المصريه به شماره ٩٦ در بخش علم کلام موجود است .

٢٩- عيون اخبار الرضا ، نوشته :

ابو جعفر محمد بن حسین بن بابویه ، مشهور به شیخ صدوق ، متوفی ٣٨١ هـ . که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ٢٢١٢ در بخش تاریخ موجود است .

٣٠- الفرق الاسلامیہ :

که نسخه ای از آن در "مهد الدیلرات الاسلامیہ" در بغداد به شماره ١٤٦٨ موجود است .

٣١- قره العيون فی تاریخ الیمن الیمن ، به قلم :

عبدالرحمن بن علی بن محمد شبیانی دیبع ، که نسخه ای از آن در کتابخانه "المتحف العراقي" به شماره ١٧٥٥ در بخش تاریخ موجود است .

٣٢- ماثر الابرار فی مجملات جواهر الاخبار ، نوشته :

نورالدین محمد بن علی بن یونس صمدی ، متوفی ٩١٤ هـ . که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ١٣٥٤ در بخش تاریخ موجود است .

٣٣- المجدی فی النسب ، بقلم :

ابوالحسن عمری ، که نسخه ای از آن در کتابخانه "آل کاشف الغطاء" در نجف اشرف به شماره ٧٨٣ در بخش تراجم و انساب موجود است .

٣٤- مصباح العلوم فی معرفة الحی القیوم ، تالیف :

ابوالحسن احمد بن محمد رضا ، که نسخه ای از آن در کتابخانه دارالکتب المصريه به شماره ٣٨٤ در بخش مجامع تیمور موجود است .

٣٥- مطلع البدور و مجمع البحور ، نوشته :

احمد بن صالح بن ابی الرجال ، متوفی ١٥٩٢ هـ . در کتابخانه "آل کاشف الغطاء" به شماره ٨٨٥ در بخش ادبیات در نجف اشرف موجود است .

٣٦- المنزله" بین المنزلتین ، تالیف :

یحیی بن حسین هادی ، متوفی ٢٩٨ هـ . که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ٣٩٢ در بخش مجامع تیمور موجود است .

٣٧- نزهه" الانظار فی ذکر الائمه" الزیدیه الاطهار ، نوشته :

یحیی بن حمید که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ٢٩٥٩٨ در بخش عقاید تیمور موجود است .

٣٨- نهاية الارب فی فنون العرب ، به قلم :

شهاب الدین احمد بن عبدالرحمن نویری ، متوفی ٧٣٣ هـ . که نسخه ای از آن در دارالکتب المصريه ، به شماره ٥٩٦ در بخش تاریخ تیمور موجود است .

٢٩- الوعد والوعید ، تالیف :

یحیی بن حسین هادی ، متوفی ٢٩٨ هـ . که نسخه ای از آن در "دارالکتب المصريه" به شماره ٣٩٢ در بخش مجامع تیمور موجود است .

كتب عربية جانبی

- ٣٩- اعتقادات فرق المسلمين والمشركين ، تاليف :
ابو عبدالله محمد بن عمر بن حسين رازى ، متوفى ٤٠٩ هـ چاپ ١٣٥٦ هـ . قاهره
- ٤٠- الاعلاق النفيسيه ، تاليف :
ابوعلى احمد عمر بن رسته که تا سال ٢٩٥ هـ زنده بود ، چاپ ليدن ١٨٩١ م .
- ٤١- الاعلام زر کلى تاليف :
خيرالدين زرکلى از علمای معاصر چاپ دوم ١٥ جلدی
- ٤٢- اعيان الشیعه ، تاليف :
سید محسن عاملى ، متوفى ١٩٥٢ م .
- ٤٣- الاغانى، تاليف : ابوالفرح ، على بن حسين
ابوالفرح ، على بن حسين بن محمد بن احمد اصفهانی متوفى ٣٥٦ هـ . جلد هیجدهم
چاپ بيروت مطبعه دارالنصر .
- ٤٤- اكمال الدين واتمام النعمه ، تاليف :
ابو جعفر محمد بن على بن حسين بن بايوبه قمي ، مشهور به شیخ صدوق ، متوفى ٥٨١ هـ
چاپ بيروت مطبعه دارالنصر
- ٤٥- الامام زيد ، تاليف :
محمد ابوزهره ، از علمای معاصر چاپ اول قاهره
- ٤٦- الامامه و السياسه ، تاليف :
ابو محمد عبدالله بن مسلم بن قتيبة متوفى ٢٧٦ هـ . چاپ دوم ، ١٣٧٧ هـ . مصر .
- ٤٧- انساب الاشراف ، تاليف :
احمد بن يحيى بن جابر بلاذري ، متوفى ٣٧٩ هـ . جلد اول به تحقيق محمد حميد الله
جلد چهارم چاپ ١٩٣٦ مصر ، جلد پنجم چاپ ١٩٣٨ مطبعه القدس .
- ٤٨- اوائل المقالات ، تاليف :
محمد بن محمد بن نعман ، مشهور به شیخ مفید متوفى ٤١٣ هـ . چاپ ١٣٧١ هـ . تبریز
- ٤٩- بحار الانوار ، تاليف :
محمد باقر بن محمد تقى مجلسی ، متوفى ١١١١ هـ چاپ سنگی تهران ١٣٥٧ هـ .
- ٥٠- البدء والتاريخ ، تاليف :
مطہرین طاهر مقدسی ، متوفى ٣٥٥ هـ . چاپ پاریس ١٩١٦ هـ .
- ٥١- البدايه والنهايه ، تاليف :
عمادالدین ، اسماعيل بن عمر بن کثیر دمشقی ج ١٥ و ١١ چاپ قاهره مطبعه سعادت .
- ٣٥- آثار البلاد و اخبار العباد ، تاليف :
زکریا بن محمود قزوینی ، متوفى ١٢٨٣ ميلادي ، چاپ بيروت ١٣٨٥ هـ .
- ٣٦- احجاج طرسی ، تاليف :
ابو على ، فضل بن حسن طبرسی متوفى ٥٤٨ هـ . چاپ ١٣٨٦ هـ . مطبعه مرتضویه
نجف اشرف .
- ٣٧- احسن التقاسيم في معرفة الاقاليم ، تاليف :
شمس الدین ، ابو عبدالله محمد شافعی مقدسی ، معروف به بشاری ، متوفى ٣٨٧ هـ .
چاپ ليدن ١٩٥٦ م .
- ٣٨- الاخبار الطوال ، تاليف :
ابوحنیفة، احمد بن داود دینوری متوفى ٢٨٢ هـ . چاپ اول قاهره ١٩٦٥ م .
- ٣٩- ارشاد مفید ، تاليف :
محمد بن محمد بن نعمان مشهور به شیخ مفید متوفى ٤١٣ و چاپ ١٣٨٢ هـ . مكتبه
حیدریه نجف اشرف .
- ٤٠- ارشاد الاریب ، تاليف :
شهاب الدین ، ابو عبدالله ، یاقوت حموی ، متوفى ٦٢٦ هـ . چاپ دوم ، قاهره
١٩٢٨ م . به تحقيق مارغلوث .
- ٤١- الا صابه في تمیز الصحابه ، تاليف :
احمد بن على بن محمد بن حجر عسقلانی ، متوفى ٨٥٢ هـ . چاپ ١٣٥٨ هـ . مصر
- ٤٢- اصل الشیعه و اصولها ، تاليف :
محمد حسن ال کاشف العطا ستوی چاپ اول ، نجف اشرف
- ٤٣- اصول کافی ، تاليف :
ابو جعفر، محمد بن یعقوب کلینی ، متوفى ٣٢٨ هـ . چاپ ١٣٨١ هـ . تهران
به تصحیح علی اکبر غفاری .

٥٢-البلدان .

احمدبن ابی یعقوب بن جعفر بن وهب یعقوبی ، صاحب تاریخ یعقوبی ، معروف به ابن واضح اخباری که در ضمن الاعلاق النفیسه ، این رسته چاپ لیدن ۱۸۹۱ هـ .

٥٣-تاریخ ابن عساکر ، تالیف :

ابوالقاسم علی بن حسن هبة الله بن عبدالله بن حسین بن عساکر شافعی ، متوفی ۵۷۱ هـ . جلد چهارم ، به تصحیح عبدالقدار افندی .

٥٤-تاریخ الاسلام ، تالیف :

شمس الدین ابو عبدالله محمدبن احمد بن عثمان بن قایماز ذهبی ، متوفی ۷۴۸ هـ . چاپ ۱۹۶۰ م مکتبته القدس .

٥٥-تاریخ الخلفاء ، تالیف :

جلال الدین بن عبدالرحمن سیوطی متوفی ۹۱۱ هـ . بتحقيق محمد محی الدین عبداله چاپ ۱۹۵۹ م - مطبوع سعادت قاهره .

٥٦-تاریخ الرسل و الملوك تالیف :

ابو جعفر محمدبن جریرین رستم طبری ، متوفی ۳۱۵ هـ . چاپ دارالمعارف مصر در ۱۵ جلد به تحقیق ابوالفضل ابراهیم .

٥٧-تاریخ سنی الأرض والأنبياء ، تالیف :

حمزه بن حسن اصفهانی متوفی پیش از ۳۶۵ هجری ، چاپ بیروت ۱۹۶۰ م . مکتبه -
الحیا

٥٨-تاریخ المذاهب الاسلامیه ، تالیف :

محمد ابوزهره ، از علمای معاصر ، چاپ اول قاهره .

٥٩-تاریخ یعقوبی ،

احمدبن ابی یعقوب بن جعفر بن وهب معروف به ابن واضح اخباری ، متوفی ۲۸۲ هـ . چاپ لیدن ۱۸۸۳ م .

٦٠-تاریخ اليمن ، که اسم کامل آن "فرجه العلوم فی حوادث و تاریخ اليمن می باشد
تالیف :

عبدالواصع بن یحیی الیمانی الواسعی چاپ ۱۳۴۶ هـ - مطبوعہ سلیفه قاهره

٦١-تاریخ اليمن ، تالیف :

نجم الدین عماره بن ابی الحسن یمنی ، متوفی ۵۶۹ هـ . چاپ ۱۹۵۷ م . دارالشّاء للطبعه ، مصر .

- ٦٢- التبصیر فی الدین و تبییز الفرقه الناجیه عن الفرقه الهاکه" ، تالیف : ابوالمظفر شاپور بن طاهر بن محمد اسفراینی متوفی ۴۷۱ هـ . چاپ ۱۹۵۵ م . مکتبه خانچی مصر .
- ٦٣- تجارب الامم ، تالیف : ابوعلی احمدبن محمد مسکویه متوفی ۴۲۵ هـ . که در ضمن العيون والحدائق چاپ شده است .
- ٦٤- التفکیر الفلسفی فی الاسلام ، تالیف : عبدالحليم محمود ، از داشمندان معاصر ، چاپ ۱۹۵۵ م . قاهره
- ٦٥- تکوین الیمن الحدیث ، تالیف : مصطفی سالم ، چاپ ۱۹۶۲ م . قاهره عب تلخیص الشافی ، تالیف : ابو جعفر بن الحسن ، مشهور به شیخ طوسی متوفی ۴۶۰ هـ . چاپ نجف مکتبه العلمین به تحقیق حسن بحرالعلوم .
- ٦٦- التنبیه والاشراف ، تالیف : ابوالحسن علی بن الحسن مسعودی ، متوفی ۳۴۶ هـ چاپ ۱۹۶۵ م . بیروت ، مکتبه الخیاط
- ٦٧- التنبیه والرد علی اهل الاهواء والبدع ، تالیف : ابوالحسن محمدبن احمد بن عبدالرحمن ملطی ، متوفی ۳۷۷ هـ . چاپ ۱۳۸۸ هـ بغداد
- ٦٨- تهذیب التهذیب ، تالیف : احمدبن علی بن محمد بن حجر عسقلانی متوفی ۸۵۲ هـ . چاپ ۱۳۲۵ هـ . حیدرآباد دکن - هند .
- ٦٩- حلیته الاولیاء و طبقات الاصفیاء تالیف : حافظ ابو نعیم احمدبن عبدالله اصفهانی ، متوفی ۴۳۰ هـ . چاپ ۱۹۳۳ م . مطبوعہ سعادت مصر .
- ٧٠- الحور العین ، تالیف : ابو سعید، نشوان بن سعید حمیری ، متوفی ۵۷۳ هـ . چاپ اول ۱۳۶۷ هـ . مکتبه خانچی ایتالیا
- ٧١- خلاصه "الذهب المسبوك" ، تالیف : عبدالرحمن بن سنبله قتو ربی ، چاپ ۱۸۸۵ م . چاپخانه قدیس حاور جیوس

٧٣- دائرة المعارف الإسلامية ، تاليف :

پطرس بستانی متوفی ١٨٨٣ م ، چاپ ١٨٨٧ م . بيروت

٧٤- دائرة المعارف ، تاليف :

فؤاد افراهم بستانی ، چاپ ١٩٥٨ م - بيروت .

٧٥- دلائل الامامه " تاليف :

محمد بن جریر طبری ، از علمای قرن چهارم ، چاپ ١٩٤٩ م . نجف اشرف .

٧٦- دول الاسلام ، تاليف :

شمس الدین ، ابو عبدالله ، محمد بن احمد بن عثمان ذہبی قایماز ، متوفی ٧٤٨ هـ .

چاپ دوم ١٣٦٤ هـ - حیدر آبیاد دکن - هند .

٧٧- رجال طوسی ، تاليف :

ابو جعفرین حسن طوسی ، متوفی ٤٦٥ هـ . چاپ اول ١٣٨١ هـ . نجف اشرف

به تحقيق محمد صادق آل بحر العلوم .

٧٨- رجال کشی ، تاليف :

ابو عمرو ، محمد بن عبدالعزيز کشی از علمای قرن چهارم چاپ اعلمی ، کربلا .

٧٩- رجال نجاشی ، تاليف :

احمد بن علی بن عباس نجاشی ، متوفی ٤٥٥ هـ . چاپ مصطفوی ، ایران .

٨٠- رسائل جاحظ ، سه رساله از :

ابو عثمان جاحظ بن بحر متوفی ٢٥٥ هـ . چاپ ١٩٣٣ م . قاهره . گرد آورده حسن

سندوی .

٨١- رسائل مفید ، چند رساله از :

محمد بن محمد بن نعمان ، مشهور به شیخ مفید ، متوفی ٤١٣ هـ . چاپ اول نجف اشرف

٨٢- روضه کافی ، تاليف :

محمد بن یعقوب کلینی ، متوفی ٣٢٨ هـ . چاپ ١٣٨٥ هـ . نجف اشرف .

٨٣- زهره "المقول فی نسب ثانی فرعی الرسول ، تاليف :

علی بن حسن بن شدقم متوفی ١٥٣٣ هـ . چاپ اول ١٣٨٥ هـ نجف اشرف .

٨٤- سرالسلسله العلویه ، تاليف :

ابو نصر سهل بن عبدالله بن داود بن سلیمان نجاري از علمای قرن چهارم که تا سال

٣٤١ هجری زنده بود . چاپ ١٣٨٢ هـ نجف اشرف .

٨٥- السقیفه ، تاليف :

سلیم بن قیس کوفی ، از اصحاب امیر مومنان و متوفی ٩٥ هجری . چاپ نجف اشرف
مطبوعه حیدریه . این کتاب اخیراً "بنام اسرار آل محمد (ص) به فارسی ترجمه شده و در
اختیار دوستان اهل بیت قرار گرفته است .

٨٦- شرح نهج البلاغه ، تاليف :

عزالدین ، ابو حامد ، عبدالحمد بن هبہ الله مدائی مشهور به ابن ابی الحدید ،
متوفی ٤٥٦ هـ . چاپ ١٩٦٤ م . بيروت مکتبته الحیا .

٨٧- الشیعه ، تاليف :

محمد صادق صدر ، از علمای معاصر ، چاپ ١٣٥٢ هـ . بغداد .

٨٨- الشیعه بین الاشاعره و المعتزله ، تاليف :

هاشم معروف حسنه ، از علمای معاصر ، چاپ اول ١٩٦٤ م .

٨٩- الشیعه والتسبیح ، تاليف :

محمد جواد مغینه ، متوفی ١٤٥١ هـ . چاپ . بيروت

٩٠- الشیعه والحاکمون ، تاليف :

محمد جواد مغینه ، متوفی ١٤٥١ هـ . چاپ اول ١٩٦١ م . بيروت

٩١- الصواعق المحرقة فی الردعلی اهل البعد والزنده ، تاليف :

ابن حجر هیشمی مکی ، متوفی ٩٧٤ هـ . چاپخانه محمدیه قاهره

٩٢- طبقات ابن سعد ، تاليف :

محمد بن سعد کاتب واقدي ، متوفی ٢٣٥ هـ به تحقيق ادوارد ساخائو ، چاپ لیدن

٩٣- العبر و دیوان المبتداء والخير ، تاليف :

عبدالرحمن بن محمد ، مشهور به ابن خلدون متوفی ٨٥٨ هـ . چاپ ابولاق .

٩٤- العصر العباسي الاول ، تاليف :

عبدالعزيز دوری ، چاپ ١٩٤٤ م . بغداد

٩٥- عقاید الامامیه ، تاليف :

محمد رضا المظفر ، متوفی ١٣٨٣ هـ . چاپ ١٩٦٢ م . دارالنعمان نجف اشرف .

٩٦- عقاید الشیعه ، تاليف :

محمد رضا المظفر ، متوفی ١٣٨٢ هـ . چاپ ١٣٧٣ هـ . مطبعه حیدریه نجف اشرف .

٩٦- العقد الفريد ، تاليف :

ابو عمر ، احمد بن محمد اندلسى مشهور به ابن عبدربه ، متوفى ٣٢٨ هـ . چاپ ١٣٦٣ هـ . قاهره .

٩٧- على وبنوه (الفتنه الكبرى) تاليف :

طه حسين ، از علمای معاصر ، چاپ ١٩٥٣ مـ . دارالمعارف مصر .

٩٨- عمدة الطالب فى انساب آل ابي طالب ، تاليف :

جمال الدين احمد بن على بن حسين بن على بن مهنا بن عنبه داودى ، متوفى ٨٢٨ هـ . چاپ ١٣٢٧ هـ . نجف اشرف

٩٩- العيون والحدائق فى اخبار الحقائق ،

که مولفین شناخته نشده ، چاپ ١٨٦١ مـ . لیدن .

١٠٠- غایة الاختصار فى اخبار البيوتات العلویه ، تاليف :

تاج الدين بن محمدين حمزه بن زهره که تا سال ٧٥٣ هـ . زنده بود . چاپ اول ١٣١٥ هـ . بسولاق .

١٠١- الغتبة ، تاليف :

ابو جعفر ، مشهور به شیخ طوسی ، متوفى ٤٦٥ هـ . چاپ دوم ١٣٨٥ هـ . نجف اشرف

١٠٢- فجر الاسلام ، تاليف :

احمد امین ، چاپ هفتم ١٩٥٥ مـ . قاهره .

١٠٣- الفخرى فى الاداب السلطانية والدول الاسلامية ، تاليف :

محمد بن على بن طباطبا ، مشهور به ابن طقطقی ، متوفى ٧٥٩ هـ . چاپ ١٩٢٧ مـ .

مطبع رحمانیه

١٠٤- فتوح البلدان ، تاليف :

احمد بن يحيی بن جابر بلاذري ، متوفى ٣٧٩ هـ چاپ قاهره به تحقيق صلاح الدين المنجد .

١٠٥- الفرق بين الفرق ، تاليف :

عبدالقاھرین طاهرين محمد بغدادی ، متوفى ٤٢٩ هـ . چاپ قاهره ، مطبعہ مدنی

به تحقيق محمد محبی الدین عبدالحمید .

١٠٦- فرق الشیعه ، تالیف :

ابو محمد حسن بن موسی نویختی ، متوفی ٣١٥ هـ چاپ نجف اشرف ، با حواشی محمد صادق بحرالعلوم .

١٠٨- الفرق المفترقة بين اهل الزیع والرونده ، تالیف :

ابو محمد ، عثمان بن عبدالله بن حسن حنفی عراقي ، متوفی ٥٥٥ هـ . چاپ ١٩٦١ هـ . آنکارا .

١٠٩- الفصل في المطل والنحل ، تالیف :

ابو محمد بن علی بن حزم اندلسی متوفی ٤٥٦ هـ . جلد اول چاپ ١٣١٧ هـ . مصر جلد دوم چاپ ١٣٦٥ هـ . مصر .

١١٠- الفصول المختاره ، تالیف :

شيخ مقید ، محمد بن محمد بن نعمان متوفی ٤١٣ هـ . چاپ دوم نجف اشرف .

١١١- الفصول المهمه في معروقه احوال الائمه ، تالیف :

علی بن محمد بن احمد بن صباح مالکی مکی ، متوفی ٨٥٥ هـ . چاپ ١٣٨١ هـ . نجف اشرف .

١١٢- الفكر الشیعی والتزعیم الصوفیه ، تالیف :

کامل مصطفی شیبیی ، چاپ اول ١٣٨٦ هـ . بغداد .

١١٣- فهرست ابن نديم ، تالیف :

محمد بن اسحاق بن محمد بن اسحاق بن نديم متوفی ٣٨٧ هـ . چاپ ١٣٤٨ هـ . قاهره .

١١٤- فهرست شیخ طوسی ، تالیف :

ابو جعفر حسن طوسی متوفی ٤٦٥ هـ چاپ ١٣٧٥ هـ . نجف اشرف ، به تحقيق محمد صادق ال بحرالعلوم .

١١٥- الكامل في التاریخ ، تالیف :

عزالدین ابوالحسن ، علی بن محمد بن عبدالکریم جزری ، مشهور به ابن اثیر ، متوفی ٦٣٥ هـ . چاپ مصر .

١١٦- لسان العرب ، تالیف :

جمال الدين ، محمد بن مکرم بن منظور انصاری متوفی ٧١١ هـ . چاپ ١٣٧٦ هـ . بیروت .

١١٧- لطائف المعارف ، تالیف :

عبدالملک بن محمد بن اسماعیل ثعالبی متوفی ٤٢٩ هـ . چاپ مصر .

١١٨- المجالس السنیه في مناقب و مصائب العترة الثبویه تالیف :

سید محسن جلبی عاملی ، متوفی هـ . چاپ ١٩٥٤ مـ . دمشق .

١١٩-المحبس، تاليف :

ابو جعفر محمد بن حبيب ببغدادي ، متوفى ٢٤٥ هـ . چاپ ٣٦١ هـ حیدرآباد دکن . هند .

١٢٠-المختصر في اخبار البشر، تاليف :

عماد الدين ابوالفاء بن اسماعيل الملك المؤيد ، متوفى ٧٣٢ هـ . چاپ اول بيروت

١٢١-مختصر اخبار الخلفاء ، تاليف :

على بن انجب بن ساعي ، متوفى ٨٧٤ هـ . چاپ اول ١٣٥٩ هـ . بولاق

١٢٢-مروح الذهب ومعادن الجوهير، تاليف :

ابوالحسن على بن حسين بن على مسعودي ، متوفى ٣٤٦ هـ . چاپ جهارم مصر .

١٢٣-المسترشد في امامية علي بن ابيطالب ، تاليف :

ابو جعفر محمد بن جریر طبری ، از علمای قرن چهارم ، چاپ نجف اشرف .

١٢٤-مسند امام زید ، تاليف :

زید بن علي بن الحسين (ع) متوفى ١٢٢ هـ . چاپ ١٩٦٦ م . لبنان .

١٢٥-المعارف ، تاليف :

ابو محمد ، عبدالله بن مسلم بن قتيبة متوفى ٢٧٦ هـ . چاپ ١٩٦٥ م مصر .

١٢٦-معالم العلماء ، تاليف :

ابو جعفر رشید الدین بن محمد بن علي بن شهرآشوب ، متوفى ٥٨٨ هـ . چاپ ١٣٥٣ هـ

تهران به ضمیمه فهرست شیخ طوسی .

١٢٧-معجم البلدان ، تاليف :

ابو عبدالله ، یاقوت بن عبدالله حموی ، متوفی ٦٢٦ هـ چاپ ١٨٦٧ م . لیزیک - آلمان

١٢٨-مقاتل الطالبين ، تاليف :

ابوالفرج علي بن حسين بن محمد بن احمد اصفهانی متوفی ٣٥٦ هـ . چاپ ١٣٦٨ هـ .

قاهره .

١٢٩-مقالات الاسلاميين واختلاف المصلحين ، تاليف :

ابوالحسن علي بن اسماعيل اشعری ، متوفی ٣٢٤ هـ . چاپ ١٩٦٣ م . ویسبادن ، آلمان

به تحقیق هلموت ریتر .

١٣٠-المقالات والفرق ، تاليف :

ابو جعفر سعد بن عبدالله بن ابی خلف اشعری قمی ، متوفی ٣٥١ هـ . چاپ ١٣٤١ ش .

تهران ، به تصحیح محمد جواد مشکور .

١٣١-مقاتل الحسين ، تاليف :

ابو مخنف ، لوطنین یحیی متوفی ١٧٥ هـ چاپ نجف اشرف . مطبع حیدریه

١٣٢-مناقب الابی طالب :

ابو جعفر رشید الدین بن محمد بن علی بن شهرآشوب مازندرانی ، متوفی ٥٨٨ هـ . چاپ
قم .

١٣٣-مقدمه ابن خلدون ، تاليف :

عبدالرحمن بن محمد بن خلدون خضری متوفی ٨٥٨ هـ . چاپ ١٩٦١ م . بیروت

١٣٤-مقدمه في التاريخ الاقتصادي العربي ، تاليف :

عبدالعزيز ذوري ، چاپ اول ١٩٦٩ - بیروت

١٣٥-الملل والنحل ، تاليف :

محمد بن عبدالکریم بن احمد شهرستانی متوفی ٥٤٨ هـ . چاپ ١٣٢٥ هـ . قاهره در
حاشیه الفصل في الملل والنحل ابن حزم .

١٣٦-قتل الطالبين ، تاليف :

ایوساعیل ، ناصرین طباطبا ، از علمای قرن پنجم ، چاپ اول ١٣٨٨ هـ . به تحقیق
سید مهدی خرسان .

١٣٧-المواعظ والاعتبار بذكر الخطوط والآثار ، تاليف :

تعی الدین احمد بن علی بن قادر بن محمد مقربی ، متوفی ٨٤٥ هـ . چاپ بولاق .

١٣٨-نبذة من كتاب تاريخ الخلفاء

به قلم یکی از علمای قرن یازدهم هجری که نامش بدست نیامده است . چاپ ١٩٦٧
مسکو ، به کوشش پتروسون

١٣٩-النجوم الزاهرة" في ملوك مصر والقاهرة ، تاليف :

جمال الدین ابوالمحاسن ابن تعزی بردي اتابکی ، متوفی ٨٧٤ هـ . چاپ اول قاهره

١٤٠-الواضي بالوفیات تالیف :

صلاح الدین خلیل بن ابیک صفائی ، متوفی ٧٦٤ هـ . جلد اول چاپ ویسبادان آلمان
١٩٦٢ جلد دوم دارال المعارف استانبول ١٩٤٩ ، جلد سوم مطبع هاشمہ دمشق ١٩٥٣ و

جلد چهارم ویسبادان ١٩٥٩ م .

١٤١-الوزراء والكتاب تالیف :

ابو عبدالله محمد بن عبدوس جهشیاری ، متوفی ٣٢١ هـ . چاپ اول ١٣٥٧ هـ . قاهره .

١٤٢- وفيات الاعيان تاليف :

ابوالعباس ، شمس الدين احمدبن محمد ابن ابي بكر ابن خملكان ، متوفى
١٤٨٢ هـ . چاپ اول ١٣٦٧ هـ . مطبعة سعادت قاهره

١٤٣- وقعة صفين، تاليف :

نصرین مزاحم ،متوفی ٢١٢ هـ . چاپ دوم قاهره ١٣٨٢ هـ .

١٤٤- اليمن، البلاد السعيدة" تاليف :

ابراهيم حسن ، چاپ مصر .

١٤٥- اليمن و حضاره "العرب" ، تاليف :

عدنان ترسیس چاپ بيروت .

كتب فارسي :

١٤٦- طبرستان ، و رویان و مازندران ، تالیف :

سید ظهرالدین بن سید نصیرالدین مرعشی ، به اهتمام برنهارد دارن پترز بورغ
١٨٥٠ ميلادي .

كتب غربي:

در این بخش متأثع غربی کتاب که از طرف ناشرشناسان نوشته و مولف از ترجمه عربی آنها استفاده کرده است معرفی میشود:

١٤٧- بلدان الخلافة الشرقيّة ، تاليف :

کی لسترنج ، ترجمه ، بشیر فرنس و کورکیس عواد ، چاپ ١٩٥٤ بغداد ، مطبوعه رابطه .

١٤٨ تاریخ الادب العربي ، تالیف :

کارل بروکلمان ترجمه ، عبدالحليم نجار ، چاپ ١٩٥٩ قاهره

١٤٩- تاریخ الادب في ایران ، تالیف :

ادوارد جرانفیل ترجمه ، ابراهیم امین شواربی ، چاپ ١٩٥٤ مصر ، مطبع عادت .

١٥٠- تاریخ الشعوب الاسلامیة

کارل بروکلمان ترجمه ، نبیه امین فارس ومنیر علیبکی ، چاپ ١٩٤٩ بیروت

١٥١- الخوارج والشیعه ، تالیف :

یولیوس ولهاوزن ، ترجمه ، عبدالرحمن بدوى چاپ ١٩٥٨ مصر

١٥٢- الیاده العربية والشیعه والاسرائیلیات ، تالیف :

فان فلوتن ، ترجمه حسن ابراهیم حسن و محمد ذکی ابراهیم . چاپ ١٩٣٤ مصر مطبعه

سعادت .

١٥٣- عقیدة الشیعه ، تالیف :

دوایت .م .رونالدسون چاپ ١٩٤٦ قاهره مطبع عادت .